

พฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ที่ได้รับการปลูกถ่ายไต

ปัญท์ชนิต จินดาธนสาร* พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

กุสุมา คุววัฒนสัมฤทธิ์** ปร.ด. (พยาบาล)

วรรณภา ประไพพานิช*** Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ: การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ที่ได้รับการปลูกถ่ายไต โดยใช้แนวคิดการดูแลตนเองที่จำเป็นของโอเร็มเป็นกรอบแนวคิด เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 63 ราย ที่มารักษาที่หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกอายุรกรรมและศัลยกรรม โรงพยาบาลรามารามิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรม การดูแลตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม การดูแลตนเองด้านการรับประทานยา และด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอยู่ในระดับดีมาก ด้านอารมณ์อยู่ในระดับดี ด้านอาหาร และด้านการป้องกันภาวะแทรกซ้อนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า พยาบาลควรเน้นย้ำให้ผู้ได้รับการปลูกถ่ายไต เห็นความสำคัญของพฤติกรรม การดูแลตนเองด้านการป้องกันภาวะแทรกซ้อน และด้านการรับประทานยาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญ และเคร่งครัดในการปฏิบัติตัวมากขึ้น นอกจากนี้ควรประสานงานกับนักโภชนาการในการแนะนำเมนูอาหารแก่ผู้ได้รับการปลูกถ่ายไต ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ: การปลูกถ่ายไต พฤติกรรม การดูแลตนเอง การดูแลตนเองที่จำเป็น ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม

*พยาบาลวิชาชีพ งานการพยาบาลผ่าตัดและวิกฤต ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารามิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล และนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารามิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

**Corresponding author, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามารามิบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารามิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล, E-mail: kusuma.khu@mahidol.ac.th

***อาจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามารามิบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารามิบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

Self-Care Behaviors in Persons with Kidney Transplantation

Panchanit Chindathanasan* M.S.N. (Adult Nursing)

Kusuma Khuwatsamrit ** Ph.D. (Nursing)

Wonnapha Prapaipanich*** Ph.D. (Nursing)

Abstract: This descriptive research aimed to describe self-care behaviors of the persons with kidney transplantation. Orem's self-care theory regarding self-care requisites was used as the research framework. Purposive sampling was used to select 63 subjects from the medical and surgical outpatients units, Ramathibodi Hospital. The demographic data form and the self-care behavior questionnaires were used to collect the data. They were analyzed in terms of percentage, mean, and standard deviation. The results showed that the subjects had an excellent level of self-care behaviors in medication use and daily activities, a good level of self-care behaviors in emotion, and a moderate level of self-care behaviors in prevention of post-operative complications and dietary. The results of this study suggested that nurses should emphasize self-care behaviors about prevention of post-operative complications and dietary intake in order to perform self-care behavior effectively. Moreover, the cooperation with nutritionists to advise appropriate food for persons with kidney transplantation can be beneficial in order to integrate in their daily life.

Keywords: Kidney transplantation, Self-care behaviors, Self-care requisites, Orem's self-care theory

---

*Professional Nurse, Perioperative Nursing and Critical Care Division, Nursing Service Department, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University; and Master Student, Master of Nursing Science Program (Adult Nursing), Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

**Corresponding author, Assistant Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, E-mail: kusuma.khu@mahidol.ac.th

***Lecturer, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University